

AT-läkare i Jönköping får baskunskap i akutmedicin

AT-läkare i Jönköpings län är först i landet med att få genomgå en kurs i akutmedicin, med den amerikanska FCCS-modellen (fundamental critical care support) som förebild. Kursen ger en bredare kunskap i akutmedicin än vad som tidigare erbjudits.

II Hösten 2001 tillsattes en arbetsgrupp inom landstinget i Jönköpings län. Nytt koncept AT, vars uppgift var att se över hela förfarandet när det gäller rekrytering och tjänstgöring inom ramen för AT. Det första konkreta resultatet av översynen är en kurs i akutmedicin i ett tidigt skede av AT-tjänsten, som till sitt innehåll är betydligt bredare än de kurser som tidigare funnits.

Utöver vanliga akutmedicinska ämnen, så som trauma, hjärt-lungräddning, akut andningssvikt och liknande, innehåller den nya kursen även livshotande infektioner, obstetriska intensivvårdsfall och andra, mindre vanliga inslag i de kurser i akutmedicin som ges under AT-blocken. Teoretiska moment, med föreläsningar av specialister från flera av länets sjukhus, varvas med totalt åtta arbetsstationer med praktiska övningar.

Drivande studierektor

Konceptet kommer från USA, där den amerikanska intensivvårdsföreningen sedan många år har erbjudit ett kursprogram kallat Fundamental critical care Support, FCCS. Det ska ge en bred baskunskap i intensivvårdens första 24 timmar.

Drivande för att få till stånd den nya akutmedicinska kursen har varit Lars

Initiativtagare till den nya kursen i akutmedicin för AT-läkare är överläkare Lars Engborg på Högländssjukhuset i Eksjö. »Konceptet kommer från USA och målsättningen är att ge en bred baskunskap i intensivvårdens första 24 timmar«, säger Lars Engborg.

Foto: Peter Örn

Engborg, studierektor och överläkare i anesthesiologi på Högländssjukhuset i Eksjö.

– Andra kurser för AT-läkare är begränsade till akutmedicin inom området hjärta eller trauma, medan vår kurs är bredare, säger Lars Engborg.

– Dessutom ska ansvaret för att arrangera kursen rotera inom landstinget, vilket förmodligen kommer att skapa en större samverkan mellan de olika sjukhusen.

Intresset för att lära sig mer inom akutmedicin var stort bland länets AT-läkare. Bland de 24 kursdeltagarna som deltog i september fanns Elin Fröding, AT-läkare på Högländssjukhuset i Eksjö.

– Som AT-läkare i Eksjö får man gå ganska mycket på akuten och då är denna kurs helt rätt. Den har gett ett viktigt bidrag såväl teoretiskt, som praktiskt ifråga om det akuta omhändertagandet. De praktiska moment som man lär sig på kursen har vi störst tillfälle att träna på under anestesitjänstgöringen, säger Elin Fröding.

– Eftersom det även kommer AT-läkare från andra orter i länet lär man också känna sina kolleger på grannsjukhusen.

Det enda orosmolnet som till viss del vilar över den typ av initiativ som den nya akutkursen är exempel på, är möjligheten att avsätta föreläsningstid för redan pressade specialister. Det gäller även för de sjuksköterskor som fungerar som instruktörer i de arbetsstationer som finns inlagda.

När den första kursen i akutmedicin gick av stapeln i slutet av september sträckte den sig över två dagar, och nu ska en utvärdering få avgöra kursens framtid.

Peter Örn

peter.orn@lakartidningen.se

Foto: Peter Örn

AT-läkaren Elin Fröding från Eksjö går igenom momentet hjärt-lungräddning i den akutmedicinska kursen. Hon menar att kursen är ett viktigt komplement till AT-tjänstgöringen på akutmottagningen. »De praktiska moment vi lär oss på kursen har vi störst tillfälle att träna på under anestesitjänstgöringen«, säger Elin Fröding.

Läkemedelskostnad tros öka 8 procent

II Mest utbytta läkemedel sedan de nya läkemedelsförmånsreglerna infördes den 1 oktober var Panodil (5 603 byten), visar statistik från Apoteket. Tätt därefter kom Imovane, Vibramycin och Cipramil (Lundbeck) med 3 300–3 500 byten vardera. Därefter kom Cipramil (Paranova), Kåvepenin och Alvedon. Listan på de preparat som givit högst samhällsvinst genom att de bytts ut toppas av Cipramil (Lundbeck). Läkarna har motsatt sig ett byte för ungefär 3 procent av recepten. Patienterna har motsatt sig ett byte för drygt 7 procent av recepten.

Apotekets statistik visar att för läkemedel inom förmånen som är utbytbara mot generika eller parallellimport sjönk prisnivån med 1,5 procent från december 2001 och fram till i dag. För läkemedel inom förmånen som inte är utbytbara steg däremot prisnivån under samma period med 1,6 procent. För läkemedel utanför förmånen ökade prisnivån med 2,5 procent under samma period.

För hela år 2002 kommer kostnadsökningen för läkemedel att uppgå till cirka 8 procent medan den under 2003 beräknas bli 6 eller 7 procent, enligt Apotekets prognos. Detta uppskattar Apoteket utifrån att antalet recept under oktober 2002 ökade med nära 5 procent jämfört med motsvarande månad förra året.

Irène Olsson
frilansjournalist

Tillväxten hämmad av SSRI hos fyra barn

II Barn som behandlas med SSRI-läkemedel riskerar att drabbas av hämmad tillväxt, förmodligen genom att utsöndringen av tillväxthormon (GH) påverkas. Det visar forskare vid Schneider Children's Medical Center i Israel. Det är första gången ett sådant samband har konstaterats. Studien rapporteras av nyhetsbrevet The Brown University child and adolescent psychopharmacology.

I studien ingick endast fyra barn i åldrarna 11–13 år, som behandlats med SSRI-läkemedel under en period på sex månader upp till fem år. Barnens diagnoser var Tourettes syndrom, ADHD, samt obsessiv-kompulsiv personlighet. Trots normal utveckling i övrigt uppmättes en hämmad kroppstillväxt hos dessa barn.

Resultaten anses alltför preliminära för att det idag ska finnas anledning att slå larm rörande användningen av SSRI till barn. (LT)